

den ærede Ordfører for Mindretallet, som dog ikke selv vil faae noget af denne Byrde paa sine Skuldre, kan være saa omhyggelig med Hensyn til den overfor de Mænd, der maae sige sig selv, at, naar denne Lov kommer til Anvendelse, vil det falde i deres Lod at faae Byrden deraf, og som dog sige: Denne Byrde tage vi paa os, den maae vi paatage os. De erkjende den for nødvendig, for at det Hele kan gaae. Saa siger det ærede Medlem, at Skattebyrderne ofte maae sætte sig i Bevægelse efter denne Lov. Ja, jeg gad vidst, naar man ikke vil gaae aldeles vilkaarligt frem og affære Skattebyrderne fra at klage og gjøre Indvendinger, hvilken Skattelov man da vil finde, hvor der er frataget Skatteborgerne Netten til at sætte sig i Bevægelse for at eftersee Skatteansættelsen og klage, naar de antage, at man er gaaet dem for nær. Jeg havde allerminst ventet, at dette skulde blive en Indvending imod Lovforslaget, thi jeg mener, at det netop er en nødvendig Betingelse for, at det kan opbøies til Lov, at der gives Skatteborgerne en saadan Rettighed til at sætte sig i Bevægelse. Man vil faae daarlige Communalbestyrelser, siger det ærede Medlem. Ja, det er igjen denne mærkværdige Mistro til Befolkningens Tænkemaade, som der gjør sig gjældende. Vi have jo dog forskjellige Love, der have paalagt Communalbestyrelserne, Sogneraadene forskellige Byrder; har der da hidtil viist sig Spor til, at man paa Grund deraf har faaet daarlige Communalbestyrelser? Jeg troer tværtimod, at jo mere der udfordres for Sogneraadenes enkelte Medlemmer og for Sogneraadene i det Hele til at opfylde, hvad der paalægges dem, desto mere maae Beboerne sørge for, at det bliver dygtige Folk, der vælges til Sogneraadene. Kan man tænke sig, at Beboerne ville sige: Jo vigtigere Forretningerne ere, desto mere ville vi stræbe for, at det bliver udygtige Folk, vi vælge? Nei, vil man opdrage Folk — og det troer jeg, at Alle ere enige om at ville — til at blive dygtige Borgere i et frit Land, saa maa man vente nærmest at gjøre det igjennem Communalbestyrelserne og de Forretninger, enhver Mand der kan komme til at udføre, ved Siden af at fremkalde en god Villie til at udføre dem paa bedste Maade.

Det er det bedste Opdragelsesmiddel, man kan faae, og man skulde ikke undlade at benytte det, især naar de Mænd, som derved ville faae den største Byrde, siger: Jo, det kunne vi meget godt paatage os. Jeg troer ikke, at man derfor vil faae daarlige Communalbestyrelser, tværtimod holder jeg mig overbevist om, at, siden vi have faaet Communalbestyrelser her i Landet, ville efterhaanden ved Frihedens Udvikling vore Sogneraad og Communalbestyrelser være gaaede frem i Dygtighed og i Søselsen af, at de have et Ansvar. Vi ville skaffe Communerne og deres Bestyrelser Selvstændighed; men det ville vi sandelig ikke formaae, naar vi ville udskyde dem fra saadanne Forretninger og lade dem vise fra sig saa Meget som muligt af, hvad der kan være at udføre til Statens Behov. Det er ikke paa denne Maade, at man skal vinde Dygtighed, Oplysning og Udvikling i Landet. Jeg forstod ikke den ærede Ordfører for Mindretallet, da han udtalte den Formening, at, naar vi fik en Lov efter Mindretallets Forordringer, vilde vi ikke behøve Skattecommissairer; det var mig aldeles umuligt at fatte. Ja, gaaer man ud fra den almindelige Betragtning, at man vil stræbe at slippe saa billigt som muligt, og derfor ved den communale Betsatning vil sætte Indtægten lavt, og at man saa ikke vil have Skattecommissairer eller nogen Control, saa har det ærede Medlem Ret i, at man ikke kan beregne, hvad der vil komme ind gjennem Skatten, saa maa man vel forudsætte, at det vil blive meget Lidt; men Skattecommissairer ville jo paa ingen Maade kunne undværes, tværtimod antager jeg, at de da ville blive dobbelt nødvendige. Den ærede Ordfører for Mindretallet omtalte, at jeg ved Sagens anden Behandling skulde have hebreidet Mindretallet, at det efterstræbte Idealet; nu, det er langt fra mig at gjøre Noget Bebreidelse derfor, efterstræbe Idealet vil jeg selv gjerne, og det ville maaffee Alle; men jeg sagde, at Mindretallet ikke vil nøies med Mindre end strax at faae Idealet, og jeg seer ikke rettere, end at det ikke er uden Berettigelse, at jeg har sagt det. De, der stemme for dette Lovforslag og forsvare det, efterstræbe sandelig ogsaa at komme til et Ideal, som vi dog Alle godt vide ikke er til at opnaae;